

Haapsalu maanteejooksul

sündis laupäeval uus raja-rekord. Lk 5

Haapsalu pagulaspered

on olnud juba kümme päeva ilma tugiisikuta. Lk 3

Lääne Elu

Loe värsked uudised www.le.ee

TEISIPÄEV, 11. APRILL 2017 | NR 42 (3987) | 1 EURO

Andres Anvelt

lubas
päästjaile
suuremat
palka. Lk 4

URMAS LAURI

Eile oli Lihula kool õppetööks suletud, kuid maja ning eriti köök desinfitseeriti põhjalikult. Täna saavad lapsed direktor Janar Sõbra sõnul kooli tulla, kuid lõunasöögiks tuleb võileib kaasa võtta.

Sel nädalavahetusel haigestus Lihula gümnaasiumis mitmepäevasel õpilasesinduste liidu üldkoosolekul 40 last. Sümptomid – oksendamine ja halb enesetunne. Kaks last viidi haiglasse uuringuile. Pühapäeva hommikul kutsuti kooli kiirabi.

KAIE ILVES, URMAS LAURI
info@le.ee

Pühapäeva hommik algas Lihula gümnaasiumi direktoril Janar Sõbral suure ehmatusena.

„Hakati koolist helistama. Esimese hooga ei osanud midagi teha. Sain ühenduse ka kiirabiastiga, kes rahustas mind, et ma ei saagi midagi ette võtta, sest tegemist on haiguskoldega,” ütles Sõber. „Kaks brigaadi oli majas ja toimetas lastega. Nad vaatasid, kes on haige, kes terve ja mida kellelegi tarvis on.”

Terviseameti avalike suhete juht Iiris Saluri ütles, et naku-

Noroviirused

Noroviirused ehk Norwalk-viirused on rühm viirusi, mis põhjustavad inimestel gastroenteriiti, mis on tuntud talvise oksendamistõvena, mida nimetab rahvas vääralt ka kõhugripiks.

Noroviirushaiguse sümptomid on iiveldus, oksendamine, kõhulahtisus ja kõhuvalu. Mõnikord võivad olla väike palavik, külmavärinad, peavalu, lihasvalud ning üldine väsimustunne.

sele reageeriti kohapeal väga asjatundlikult ja nakatunud lapsed eraldati kohe tervetest. Samuti anti asjast kohe lapsevanemaile teada.

„Töö oli sujuv, aga pilt ei olnud ilus. Kaks last viidi Pärnu haiglasse, et võtta proove. Nen-

de tervislik seisund poleks haiglaravi nõudnud,” selgitas Saluri.

„Ei olda liiga palju targem,” nentis Saluri eile keskpäeval. „Haigustekitajat ei tea, osa proove on Pärnu laboris, osa terviseameti laboris. Võib-olla oleme täna õhtul targemad, ehk

on selleks ajaks selge, kas on tegemist viirusega või on haiguspuhangu põhjustanud salmonelloos.”

Eile õhtul teatas Pärnu haigla avalike suhete juht Eda Amur, et esialgsete laboratoorsete uuringute tulemusena selgus, et tegu oli noroviirusega.

Koosolekul osalenud noored sõitsid koju Eesti eri paikadesse pühapäeval. „Praegu pole veel andmeid, et haiguspuhanguid oleks tekkinud, kuid kaardistamine käib,” kinnitas Saluri.

Eile oli Lihula kool suletud, et see põhjalikult puhastada. „Nagu pühapäevane koolipäev,

koristame, viime prügi välja,” kirjeldas Sõber. „Ajakirjanikud käivad...”

„Oleme puhastamisega tiiru peale teinud, praegu ootame terviseameti vastust, kas võime homme kooli lahti teha,” ütles Sõber kella ühe paiku pärastlõunal. „Igaks juhuks desinfitseerime kooli homme veel korra. Juhul kui kool lubatakse avada, tulevad õpilased kooli, oma võileib nappus.”

Lihulas osales 7.–9. aprillil Eesti õpilasesinduste liidu üldkoosolekul 200 last.

„Põhimõtteliselt kõik sai [üldkoosoleku kavas plaanitud] teh-

tud,” ütles üks peakorraldajaid Mait Allas.

Koosolekule joone allatõmbamiseks tuleb siiski veel kord kokku tulla.

„Meil tuleb erakorraline üldkoosolek. Kus ja millal, see on veel lahtine,” selgitas Eesti õpilasesinduste liidu juhatuse esimees Adrianne Kallas.

Viimase aja suurim noroviiruse puhang oli Iiris Saluri sõnul selle õppeaasta alguses septembris Rakveres. „Noroviirused levivad äraütlemata kergesti,” nentis Iiris Saluri. Nakkus levib mustade käte, kuid ka piisknakkuse-na õhu kaudu.

TAMREX

See auto võiks olla päriselt sinu!

Kui ostad FlexiWork
tööpüksid tavahinnaga,
saad loosikupongile
lisaks kapuutsiga pusa
TASUTA kaasa.
art 2823/0400
(pusa väärtus 55 €)

LOOSIME ühele õnnelikule püksikandjale JETTA PÄRISEKS!

Lihne! Sina ostad Tamrex kauplusest SNICKERS Workwear
FlexiWork tööpüksid, meie anname sulle loosikupongi.

1 paar pükse = 1 loosikupong

Mida rohkem FlexiWork tööpükse ostad, seda suurem on võiduvõimalus.

FLEXI
WORK

6902/0404	6902/8604	6902/8704	6902/9504	6903/0404	6902/8704	6905/8604	6905/8704	6904/8704
132 €	132 €	132 €	132 €	120 €	120 €	108 €	108 €	90 €

FLEXI kampaania kestab 01.04–15.06.2017. Loosimine toimub 20.06.2017. Kampaania ei kehti laste pükste ostu puhul. Lisainfo ja kampaania reeglid www.tamrex.ee

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35	TARTU Aardla 114, Ringtee 37a	PÄRNU Rila mnt 169a, Savi 3	RAKVERE Pikk 2	VILJANDI Rila mnt 42a	JÕHVI Tartu mnt 30	VÕRU Piiri 2	VALGA Vabaduse 39	NARVA Maslovi 1	HAAPSALU Ehitajate tee 2a	PAIDE Pikk 2	JÕGEVA Tallinna mnt 7	TÜRI Türi-Alliku	RAPLA Tallinna mnt 2a
---	----------------------------------	--------------------------------	-------------------	--------------------------	-----------------------	-----------------	----------------------	--------------------	------------------------------	-----------------	--------------------------	---------------------	--------------------------

● JUHTKIRI

Inimlikkuse mõõt

Lääne Elu on viimastel nädalatel kirjutanud mitu artiklit Haapsalu pagulastest. Miks me oleme seda teinud? Selgipärast, et olla nõrgema poolel.

31. märtsist lõpetas MTÜ Johannes Mikhelsoni Keskus lepingu MTÜga Pagula. Ühest küljest võiks ki juhtunut käsitleda kui teenusepakkuja vahetumist: kui seni abistas põgenikke üks ühing, siis edaspidi hakkab seda tegema teine. Teisest küljest ei saa. Isegi siis ei saa, kui sotsiaalministeeriumi, Haapsalu linnavalitsuse ja Johannes Mikhelsoni keskuse kombel taandada kogu maailm teenindaja-kliendi suhteks. Kui pagulased on kliendid, nagu on ametnikud korduvalt öelnud, siis peaks esmatähtis olema kliendi rahulolu. Haapsalu sõjapõgenikud aga ei ole rahul. Nad tahaksid senist nn teenusepakkujat tagasi, kuigi Mikhelsoni keskus on selle kõlbmatuks tunnistanud. Nii tundubki kliendi rahulolu asemel esmatähtis olevat hoopis kliendi õigus pakutavast teenusest loobuda: kui pered Mikhelsoni keskuse pakutavaga rahul ei ole, tuleb neil ise hakkama saada. Mis on isegi tervitatav, sest eesmärk on iseseisvuda, aga... Tulla täiesti teisest kultuuri- ja keeleruumist ning iseseisvuda seitsme kuuga, oskamata varem ühtegi kohapeal kõneldavat keelt? On see tõesti võimalik?

Peale kliendi-teenusepakkuja suhte mõõdu aga on olemas ka inimlikkuse mõõt. Vale oleks hakata võrdlema, kellel on Eestis kehvem elada, aga sõja käest põgenenud, kuude kaupa teel olnud ja põgenikelaagrites elanud pagulased on kahtlemata üks kõige haavata vamaid ja nõrgemaid ühiskonna liikmeid. Miks lõhkuda toimiv süsteem, võtta põgenikelt ära inimesed, keda nad on hakanud usaldama, ja pakkuda asemele midagi, mis töötab „juhtumikorralduse põhimõtte” alusel? Et aru saada, mis põhimõtte see on, soovitab sotsiaalministeerium lugeda sotsiaalhoolekande seadust. Ministeerium saab formaalseid vastuseid endale lubada, sest pagulaste kaitseks Eestis avalikkuse survet ei teki. See muudab põgenikud veel kaitsetumaks.

● TEISED LEHED

Vald küsib kahelt lahkuda soovivalt küalt 30 000 eurot

POSTIMEES. Kaks Põlvamaa küla soovivad haldusreformi tulemusel liituda üheks Põlva vallaga, kuid Veriora vald tahab, et külad maksaksid teedesse investeerimise eest tagasi 30 000 eurot. Põlvamaa Viira ja Soohara külas elab kokku veidi vähem kui sada inimest. Külad kuuluvad Veriora valda, mille volikogu on otsustanud haldusreformi järel koos Meeksi vallaga liituda Räpina vallaga.

Läinud aasta oktoobri keskel tehti Veriora vallas rahvaküsitlus, kus uuriti, kes on nõus Veriora valla liitumisega Räpinaga. Soohara ja Viira küla elanikele oli lisaküsimus, kas elanikud on nõus külade üleandmisega Põlvale. Viira küla elanikud ütlesid sajaprotsendiliselt „jah”, Sooharas oli sellega nõus 95 protsenti vastanutest.

Veriora vallavanem tegi pöördumise Põlva vallavalitsuse poole, mis ütleb, et kui kaks küla lähevad Põlva alla, siis tuleb Põlval kinni maksta aastatel 2011–2014 teedesse investeeritud 30 000 eurot nelja peamiselt metsavahelise teelõigu eest.

Põlva vald tegi oma pakkumuse: hüvitada Viira ja Soohara küla elanike arvule sellekohane ühe aasta tasandusfondi summa ehk 8500 eurot vastutasuks külade vabakslaskmise eest. Veriora valla läbirääkimiskomisjon ei olnud Põlva ettepanekuga nõus.

● LAUSELAEN

„Lõpuks lõime põnnama.”

Haapsalu erakooli idee üks eestvedajaid **Mare Tereping** selgitab, miks on mõte soiku jäänud. LE, 8. aprill 2017

Nagu kana takus...

Kas ajakirjanikuamet pole üks vahva amet? Sündmustega kursis olemine ja nende mõtestamine, mida tuhanded inimesed teevad hobi korras, ongi tema töö.

Eriti tore on, et ajakirjaniku tööst jääb maha jälg, mitte nagu Krööda tööst, kes rabeles varahommikust hilisõhtuni, aga tööhunnikut nurgas polnud ikka ette näidata. Nüüd aga, ot-sides välja vanu kirjutisi, tahaks ajakirjanik küsida: mida on teinud Eesti riik viimased kakskümmend aastat? Siblinud paigal nagu kana takus?

Muidugi oleks ülekohtune öelda, et Eesti vabariik pole üldse edasi arenenud. On küll ja tegelikult mõõtnatult, aga on üks valdkond, mis pole edenenud ega mädanenud. Miks ajakirjanik niimoodi arvab? Sest kahekümne aasta tagused ajalehed seda kinnitavad, ja eriti üks konkreetne intervjuu, mis on ilmunud 11. septembril 1998 Postimehes ja kus Ene Pajula on küsitlenud tollast Rapla maavanemat Kalle Talvistet.

Haldusreform oli juba siis kuum teema. Maavalitsuste ja maavanemate vajalikkuse üle arutleti ka Päeva-lehes. Nii näiteks arvas politoloog Rein Toomla, et kui maavanemate seisundis midagi muuta, siis ainult nõnda, et maavanema paneksid ametisse omavalitsused.

„Ei näe mõtet, et teha maavanem veelgi suuremaks valitsuse käepikenduseks,” lisab Toomla. „Siis oleksid nad täielikud sõltlased ja see suurendaks ebastabiilsust veelgi. Kui valitsus ja erakonnad hakkavad maavanema võimu oma suva järgi sättima, siis vähendab see ka omavalitsuste rolli.” Toomla ennustas õigesti – nii läkski.

Vastupidi temale on arvanud Res Publica tollane peasekretär Tõnis Kons: „Omavalitsiselt võrste mängivate või sulitsevate maavanemate korraldussumiseks pole vähemasti KMÜ valitsus (kas keegi mäletab veel, mis peitus tolle lühendi taha? Koondarakond ja Maarahva ühendus, peaminister Mart Siimann) ühtegi liigutust teinud. Siinkohal küsiks, kas kellelgi tuleb ette mõni väga skandaalne sulitsemis- või korruptsioonijuhtum maavanematega seoses? Kui arvestada, et maavanemad on olnud ametis kakskümmend kaheksa aastat ja neid on olnud kümneid, siis küllap on selle aja jooksul üht-teist juhtunud, aga ei mäleta, et mõni süüasi oleks lõppenud kohtuga ning jäänud inimeste mällu kui midagi põlastusväärselt. Küll aga mäletavad inimesed tänini, et just Pärnu maavanem Toomas Kivimäe oli see, kes Pärnule uue haigla välja võitles. Seda meenutades hääletavad inimesed tänini Kivimäe poolt.

Aga Tõnis Kons jätkab: „Tegelikult peaksid arutlused keskendumisega pigem sellele, kuidas maavalitsusi järk-järgult koomale tõmmata. Kaob ju pärast reformiprotsessi lõpuleviimist ning omavalitsuste eeldatavat ühinemist maavalitsuste järele vajadus. Muudes küsimustes dubleerib maavalitsus juba praegu nii omavalitsusi kui ka keskvalitsust ning seega segab tööd ja suurendab põhjendamatu riigivalitsemise kulutusi.”

ENE PAJULA
ajakirjanik

Kalle Talviste ütles selle kohta, et ka suurriikide presidendid ei suuda alati olla kristalselt puhtad, aga selgipärast ei minda veel institutsioonide kallale.

Võttis aega, mis võttis, aga ka Tõnis Konsi ennustus on (peaaegu) täide läinud. Sest kui ikka järjekindlalt taguda trummi, et keegi on üks muidusööja ja raharaiskaja, siis kes see ikka viitsib asjasse süvenema hakata, ikka meeldib uskuda. Üks mis kindel, maavanemad on keskvalitsusele alati närvidele käinud, ja mitte pättuste pärast, vaid just sellegipärast, et nad on teinud oma tööd, ja on teinud seda vastavalt võimalustele, parimal moel.

Alles hiljuti andis praegune Lääne maavanem Neeme Suur maakonnateenemärgi kunagisele maavanemale Hannes Danilovile selle eest, et viimane aitas luua Haapsallu TLÜ kolledži. Pole kahtlustki, et ka teiste piirkondlike kolledžite sündimise taga, nende, mis asuvad Pärnus, Rakveres, Narvas, Kohtla-Järvel ja Kuresaases, oli maavalitsuste-maavanemate tugev toetus. Ega sedagi enam eriti mäletata, aga Haapsalu neuroloogilise rehabilitatsioonikeskuse algatas esimene Lääne maavanem Andres Lipstok. Temata poleks ka selles vallas ilmselt suurt midagi toimunud. Tõsi, kõik suuremad asjad maakondades on juhtunud eelmisel sajandil, sest pärast 2003. aasta riigikogu valimisi, kus kõik kandideerinud maavanemad kogusid hiiglasliku häälesaagi, ilma et oleksid pidanud sellesse oluliselt raha panustama, sai valitsuse mõõt täis.

Kui maavanemad olid seni võtnud osa valitsuse istungitest, saanud seal ka sõna ning olnud valitsemisele lähedal, siis pärast seda allutati maavalitsused ühele siseministeeriumi osakonnale ning võeti ära ka maakondlike investeeringute raha, millega oli võimalik piirkonna arengut veidigi suunata. Muidugi polnud need summad teab mis suured. Nii näiteks oli 1997. aastal Lääne maakonna käsutuses ligi 6 miljonit krooni ja 1999. aastal juba 16 miljonit krooni. Aga selle rahaga õnnestus nii mõndagi teha näiteks koolide, hooldekodude ja vallamajade remontimisel, võimalate renoveerimisel, sotsiaalkorterite sisustamisel jpm. Asjakorraldus käis nii, et omavalitsusjuhid leppisid koos maavanemaga üsna rahumeelses kokku investeeringuid vajavate objektide järjekorra, sest see raha oli kindlasti lubatud ja omavalitsus teadis, et ta selle saab, olgu tänavu, tuleval või ületuleval aastal. Selge see, et erakondadele, eriti valit-

● **Kaob ju pärast reformiprotsessi lõpuleviimist ning omavalitsuste eeldatavat ühinemist maavalitsuste järele vajadus.**

suserakondadele, ei meeldinud, et maakondade elu korraldavad sõltumatud maavanemad. Tollase seaduse järgi võis maavanem olla erakonnalihtliige, kuid ei tohtinud kuuluda juhtorganitesse.

„Peame õigeks,” kinnitas ka Kalle Talviste, „kui maavanem oma erakondliku kuuluvuse ametisoleku ajaks peatab.” See seisukoht tundus mõistuspärane, aga mitte riigikogu ja valitsuse meelest. Maavanemaile heideti ette, et nad ei taha olla poliitikud.

Kalle Talviste: „Maavanem lähtub oma tegevuses seadusest ja ei peaks olema erakondade poolt mõjutatav. Oleme seisukohal, et ametnik-kond peab olema stabiilne. Meilgi juhtub, et valitsus kukub mitu korda aastas. Kas siis vahetuvad ka kõik maavanemad? ... Küsimus pole üksikisiku soovis tooli hoida. Praegu on maavanemad koos Eesti Vabariigi presidendiga kujunenud stabiilsuse garantii.” Tollane Lääne maavanem Hannes Danilov sõnastas selle nii: igale jõule peab olema vastukaal, sest muidu läheb asi upakile. Tollal olid valitsuse vastas maavanemad, kes hoidsid regionaalse arengu enam-vähem reel. Maavanemailt võeti see võimalus ja igauks võib näha, mida see kaasa tõi.

Aga keda huvitab mõistuspärasus või stabiilsuse garantii, kui küsimus on võimuse? Seadust muudeti, maavanemad parteistati ning nende ülesandeid hakati järjekindlalt vähendama.

Juba tollal küsiti, kas maavalitsuste ülesanded võiks üle anda omavalitsusliitudele.

„Kahtlemata võiks,” vastas Kalle Talviste, „kui võetaks vastu vastav poliitiline otsus. Praegu on omavalitsuste liit vabatahtlik ühendus, kellele ei saa delegeerida riiklike funktsioonide täitmist. Omavalitsuste liit praegusel kujul on linnapeade ja vallavanemate ühendus. Ei saa nõuda, et nad leiaksid alati ja igas olukorras konsensus, eriti kui on tegemist raha jagamisega. Igauks vastutab oma valijate ees ning igauks on oma valla eest väljas. Samuti ei saa neile anda järelevalvefunktsiooni isenda üle. Aga kui seadusandja leiab selle kuidagi võimaliku olevat, siis miks mitte?”

Nojah, praegu olemegi sealmaal, et miks mitte. MTÜdena tegutsevad omavalitsusliidud peavad hakkama täitma riiklikke ülesandeid. Kuidas see peaks toimima, seda ei tea praegu ilmselt ka seadusandja. Üks mis kindel, riigihalduse minister Mihhail Korb tahab maavanemaist ja maavalitsustest võimalikult kiiresti lahti saada. Võiks ju arvata, et kui üht asja on nii kaua aetud, siis on see ka põhjalikult läbi mõeldud. Aga ei ole. *Davai, davai, potom posmotrim!* (Anna minna, eks pärast paistaj), nagu öeldi eelmise riigikorra ajal.

Kas kana pääseb lõpuks takutuust lahti? Eks paista, aga usku sellesse eriti ei ole.

Kas asendaja peab saama sama palju palka

Tööinspektsioonist küsis abi töötaja, kes oli pikka aega asendanud haiguslehel kolleegi. Hiljem sai ta teada, et talle maksti selle töö eest vähem kui kolleegile. Kas asendaja oleks pidanud saama sama palka?

Lepinguvabaduse põhimõttest lähtudes võivad töötaja ja tööandja omavahel sobivas töötasu suurus kokku leppida. Oluline on, et töötasu vastaks valitsuse kehtestatud alamäärale ning tööandja järgiks võrdse kohtlemise põhimõtet. Võrdse kohtlemise eesmärk on tagada inimeste kaitse diskrimineerimise eest näiteks rahvuse, rassi, naha-

värvi, usutunnistuse või veendumuste, vanuse, puude, soo või seksuaalse sättumuse alusel. Neil põhjustel diskrimineerimine on keelatud töölepingu sõlmimisel, kokkulepete tegemisel, töötasustamisel, edutamisel, töösuhte ülestitlemisel jne.

Seega ei tohi töötasu suurus olla diskrimineeriv, vaid peab tulenema objektiivsetest asjaoludest (töötaja töö sisu, tööülesan-

ded, oskused, kogemused, töö tegemise kiirus ja kvaliteet, staaž jms) ning olema põhjendatud. Kui töötasude erinevus ei ole diskrimineeriv ning on põhjendatud, kuid töötajat makstav töötasu ei rahulda, tuleb töötajal palgatingimuste läbirääkimiseks tööandja poole pöörduda.

ANNI RAIGNA

tööinspektsiooni töösuhete nõustamistalituse juhataja

● HÜLJATUD SÕJAPÕGENIKUD

Tugiisikuta Haapsalu pagulaspered on hädas

Eestis pagulasi aitav MTÜ Johannes Mihkelsoni Keskus katkestas lepingu MTÜga Pagula, kuid pole Haapsalus elavaile sõjapõgenikele uusi tugiisikuid määranud.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Eesti kvoodipagulastele on ette nähtud 6–24 kuud tugiisikuteenust. Haapsallu saabused sõjapõgenikud mullu aprillis, juunis ja septembris. Esimesel perel saab aprillis täis 12 kuud, teisel kümme ja kolmandal seitse kuud. Aleppost põgenenud Mohamad Hasani sõnul lubati neile Kreekas tuge 24 kuuks. Ükski pere ei ole öelnud, et nad tugiisikuteenust enam ei vaja, neist olenemata põhjustel neil aga tugiisikut enam ei ole.

Üksi toime ei tule

31. märtsini aitasid Haapsalu sõjapõgenikke MTÜ Pagula tugiisikud. Enam nad seda teha ei saa, sest Mihkelsoni keskus lõpetas 31. märtsist Pagulaga lepingu. Haapsalu peredel pole mingit selgust, kas ja kuidas keskus neid edaspidi aitab. Läänud nädalal abistasid senised tugiisikud vabatahtliku töö korras, sest päris ilma abita nad toime ei tule. Ära on kukkunud ka Pagula pakutud majanduslik abi ja hakkama tuleb saada 130 euroga kuus inimese kohta.

Kolme lapse ema Asmaa Al Nahar ütles eile hommikul Lääne Elule, et päris ilma tugiisikut ta hakkama ei saa. Nädalavahetusel hakkas korteris lekkima WC-pott ja laps tõmbas alla kardina. Ta ei tea, kuhu pöörduda. Al Nahar ei oska inglise keelt. Tema eesti keele oskus ei ole nii hea, et töömeest kutsuda ja seletada, mis parandamist vajab. Need olme probleemid aidanud tugiisik lahendada. On aga ka tõsisemaid muresid. „Täna peaksin saama infot eesootava kohtuistungikohta, aga ma ei tea, kuidas ma seda saan,” ütles Al Nahar. Ta on Haapsalus elanud aastaja ja vajab abi elamisloa pikendamisel nagu ka ametiasutustes, sh linnavalitsuses, kohtus, arsti juures. Johannes Mihkelsoni keskus on pakkunud peredele 25 tundi tugiisikuteenust kuus, kuid Al Nahar ei oska otsustada, kas see on piisav või mitte. „Ma vajaksin sellist abi, nagu pakkusid meile Pagula inimesed,” ütles Al Nahar. Ta ei kujuta ette, et

MTÜ Pagula endine tegevjuht Innar Mäesalu (paremal) õpetas eile Uuemõisas Mohamad Hasanile, kuidas autopesulat kasutada.

edaspidi kohapeal enam oma inimest pole. „Kui aeg-ajalt hakkaks ki keegi kusagilt kaugelt Haapsalus käima, siis oleks see minule väga raske. Ma ei vaja tugiisikut iga päev, aga mul võiks olla see kindlus, et hädas saan ma abi,” ütles Al Nahar.

Haapsalu pered on pöördunud Johannes Mihkelsoni keskuse poole, et asja kuidagi lahendada. 31. märtsil saatsid nad kirja, milles kirjeldavad, kus nad tugiisikut või tõlki vajavad. Vastust kirjale ei ole nad saanud. Pagula on peresid toetanud märkmete, ravimite ja riietega, ja sellist abi ootavad nad ka keskuselt.

MTÜ Pagula endine tegevjuht Innar Mäesalu kinnitas, et peresid on majanduslikult aidatud pearahast, mida maksab riik

iga kvoodipagulase kohta 600 eurot kuus. Haapsalu pagulaste puhul on summa kuus kokku üle 9000 euro.

Olukorda, kus pered on üle nädala n-õ õhus olnud, nimetas Mäesalu ennekuulmatuks. „Et tekitame vaakumi, jätame pered omapäi ja lihtsalt vaatame, mis edasi saab! Ma loodan, et teiste Eestis hättasattunutele ei käituta samamoodi!” ütles Mäesalu. Sotsiaalministeerium on seisukohal, et Haapsalus juhtunu pole mitte ministeeriumi, vaid kahe MTÜ vaheline asi.

„Kuidas saab olla, et rahvusvahelise kaitse saanud isikud ei ole riigi asi? Lõppude lõpuks vastutab ju riik, mitte Innar Mäesalu või Juhan Saharov (Johannes Mihkelsoni keskuse tugiisikuteenuse juht – toim)?” arutles Mäesalu.

Mäesalu ütles, et ei imesta, kui üks ühing teise turult välja sööb nagu Haapsalus, aga ministeerium ei peaks poolt valima.

Info on tõlkimisel

Mihkelsoni keskuse tugiisikuteenuse juht Juhan Saharov ütles eile Lääne Elule, et pagulased on nädala jooksul üksi hästi hakkama saanud ja edasine tegevus toimub juhtumikorralduse põhimõtte alusel.

„Klientidele on sellekohane info tõlkimisel ja nad saavad selle kätte teisipäeval,” ütles Saharov eile õhtul.

Juhtumikorralduse põhimõtte tähendab, et pöörduda tuleb linnavalitsuse poole, kus olusid

hinnatakse, ja vajadusel määratakse talle tugiisik.

„Perelega jätkab tööd Haapsalu linnavalitsuse ja Johannes Mihkelsoni keskuse ühine meeskond,” kinnitas eile ka sotsiaalministeeriumi rahvusvahelise kaitse poliitika juht Triin Raag.

Haapsalu aselinnapea Kaja Rootare ütles, et tugiisikuteenus ei käi Eestis olemisega kaasas. „See on inimese otsus, kas ta tahab või ei taha,” ütles Rootare. Ta ei pidanud tõenäoliseks, et Mihkelsoni keskus hakkaks peresid majanduslikult toetama.

„Päris nii ei ole, et tellid oma teenuse,” ütles Rootare. Mihkelsoni keskus osutab küll tugiisikuteenust, kuid toetustega tegeleb linnavalitsus teiste haapsallastega samadel alustel.

● LÜHIDALT

Vormsi vallavanem lahkus IRList

Vormsi vallavanem Tanel Viks teatas laupäeval Lääne Elule, et lahkus IRList.

„Astusin kunagi 90ndate alguses tollasesse Vabariiklaste Koonderakonda ja olen jõudnud tänasesse IRLi mitme ühinemise kaudu,” ütles Viks. „Paraku tuleb tõdeda, et Res Publica liitumisest alates on erakond stabiilselt ja kindlalt kaugenud mulle lähedastest väärtustest, sealhulgas juhtimispõhimõtetest. Täna on päev kinnitas, et oli aus see samm astuda.”

IRLi volikogu ei toetanud laupäeval erakonna juhi Margus Tsahkna esitatud ettepanekuid, mis pidid muutma erakonna avatumaks.

Tarmo Üuemaa

Jooming lõppes noohaavadega

Möödunud reedel, 8. aprillil sai politsei teate, et Haapsalus läks ühes Mängu tänava korteris kahe mehe vahel kakluseks ja käiku läksid ka külmrelvad.

Tüli osapoolteks osutus kaks meest, kellest ühel vanust 55 ja teisel 23 aastat.

Prokuratuuri teatel on esialgsel andmetel tegu tuttavate meestega, kes jõid koos alkoholi. Neil tekkisid erimeelsused, mis kasvasid üle rüülemiseks. Tülis haaras 55aastane mees laualt kaks nuga ja tekitas nendega lüües teisele mehele tervisekahjustused, mis ei olnud eluohtlikud.

Lemmi Kann

Algas Rannaküla ristmiku valgustuse ehitus

Neljapäeval algasid ehitustööd Rannaküla ristmiku uue valgustuse paigaldamiseks.

Rannaküla ristmik, kus ristuvad Ääsmäe–Haapsalu ja Keila–Haapsalu maantee, saab nüüdisaegse LED-maanteevalgustuse.

Ääsmäe–Haapsalu maanteel on valgustatava lõigu pikkus 880 meetrit ja Keila–Haapsalu maanteel 330 meetrit.

Maanteeameti Lääne regiooni ehitusosakonna projektijuhi Urmas Robami sõnul pannakse Rannaküla ristmikule kokku 27 posti 38 valgustiga. „Osa postide otsas on kaks valgustit: üks maantee ja teine kergliiklustee või parkla poole,” selgitas Robam.

Praeguste plaanide järgi peaks kõik valmis saama juuni keskpaigaks. „Lepingu järgi on ehituseks aega tegelikult rohkem, kolm kuud ehk 3. juulini,” märkis Robam.

Töid teeb Kagu Elekter OÜ. Projekti maksumus on umbes 75 000 eurot.

Lemmi Kann

Haapsallu tuleb uus autopesula

Haapsalu linnavalitsus andis ehitusloa OÜ-le Aqua Pesulad, kes ehitab Haapsallu autopesula, mille juurde käib ka kiirtoidukoht.

Aqua Pesulatel on automaatsed autopesulad praegu kuues linnas. Haapsalu pesula kerkib nn suure trummi juures olevale tühjale krundile aadressiga Raudtee 50. „Praegu töötame selle nimel, et valida ehitaja ja võimalikult kiiresti töödega pihta hakata,” ütles OÜ Aqua Pesulad tegevjuhi kohusetäitja Meelis Virro. Ehitust loodetakse alustada lähikuudel, ehitamine ise võtab paar kuud.

Haapsallu kerkiv Aqua pesula on esimene, kus pesula juurde tuleb ka kiirtoidukoht. Mis kallikuga kiirtoitu paksuma hakatakse, on Virro sõnul veel lahtine. „Kontseptsioon on väljatöötamisel. Enne ei tahaks rääkida, kui asi on kindel.”

Lemmi Kann

Taebla kooli raha ei sunni Kullamaa keskkooli kinni panema

URMAS LAURI
urmas.lauri@le.ee

Juttudel, et kui Lääne-Nigulaga liituv Kullamaa oma keskkooli kinni ei pane, siis Taebla koolile raha ei anta, pole tõepoolest ja all, kinnitas riigi koolivõrgu juht Kalle Küttis.

Haldusreformi tulemusel ühinevad praeguse Lääne-Nigula vallaga Nõva, Noarootsi, Martna ja Kullamaa vald. Tõemeeli on räägitud sellest, et juhuil kui suures Lääne-Nigula vallas Kullamaa

keskkooli kinni ei panda, jääb Taebla koolil raha saamata.

„Ma tean küll, millest kuulujutt alguse on saanud,” tõdes Lääne-Nigula vallavanem Mikk Lõhmus (pildil). „Esialgses määruses oli kirjas, et uue kooli valmimisel ei tohi samas omavalitsuses olla teist gümnaasiumi. Sealt see jutt alguse sai.”

Õnneks on valitsuse tasandil sellest probleemist aru saadud ja määrus on minu teada muutmisel. Mina olen rahulik.”

„Kinnitan, et rahastamisotsused, mis on tehtud enne ühinemisotsuseid, jäävad kehtima,” ütles haridus- ja teadusministeeriumi koolivõrgu juht Kalle Küttis. „Lääne-Nigula valla ei ole mingit põhjust karta, et juba positiivse otsuse saanud Taebla kooli rahastamistootlust muutmisele läheb.”

Märtsi alguses otsustas valitsus, et Taebla kool saab riigilt kooli ehituseks 1,72 miljonit eurot. Lääne-Nigula vallavolikogu on andnud ka garantii toetada koolimaja ehitust ja võimala remonti 0,5 miljoni euroga.

Taebla uus koolimaja peaks valmima septembriks 2019. „Võtame sellise rahuliku ajagraafiku,” selgitas Lõhmus. „Kiirustada pole vaja, koolimaja ehitame ju pikaks ajaks.”

Vallavalitsuses pannakse praegu raha saamiseks põhitaotlust kokku. „Esiteks selle aprillis ja siis hakkame projekteerimishanget korraldama,” selgitas vallavanem.

Ettevalmistustööd projekteerimiseks on Lõhmuse sõnul suures osas tehtud. Hindamiskomisjoni ettepanekul tuleb koolimaja esi-

algu kavandatust veidi väiksem, mistõttu on vaja ruumiprogrammi pisut muuta. Uue maja ehituse ajal jätkub õppetöö Taebla praeguses koolimajas. Uue koolimaja valmimisel vana lammutatakse.

Suures Lääne-Nigula vallas on kokku kaheksa munitsipaalkooli, peale selle ka riigile kuuluv Noarootsi gümnaasium. Mikk Lõhmuse sõnul soovib hiigelvõrku ning koostada ühine hariduse arengukava, mis peaks valmima järgmiseks sügiseks.

● MINISTER LÄÄNEMAAL

Andres Anvelt: lähiaastail uut politsei- ja päästemaja ei näe

Reedel Läänemaad väisanud siseminister Andres Anvelt kohtus politseinike, päästjate ja omavalitsusjuhtidega. Teemad, mida arutati, varieerusid, kuid kõigist neist jooksis punase niidina läbi üks – raha.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Kaua aega on räägitud päästjate palkadest. Täna kohtumisel päästjatega lubasite, et päästjate palk tõuseb. Kas mehed võivad juba rõõmustada? Palgaprobleem on number üks ja palk peab tõusma. Arvudest ei oska ma rääkida. Küsimus on, kuidas jõuda selleni, mida olen valitsuse eelarveläbirääkimiste lauale pannud: päästja keskmine palk peab olema praeguse 850 euro asemel 1000 eurot.

Ma ei ole sinisilmne, et see kohe nii saab olema. Kindlasti peame arvestama, et riigijuhtimine on meeskonnatöö. Valdkondi, kus on madalad palgad, on veel: kultuuritöötajad, meditsiin, sotsiaalsfäär. Kui päästja keskmine palk on 850 eurot ning ta on ühe päeva töö ja kolm vaba, siis sotsiaalsfääris on keskmine palk 600–700 eurot.

Mul on hea meel, et päästamet kui organisatsioon räägib oma muredest. Kõige suurem mure on, et kui ühiskonnas tunneme end liiga turvaliselt, ei väärtusta me enam neid, kes turvalisust tagavad.

Sügisel tuli päästamet välja analüüsiga, mis näitas, et päästameti perspektiiv pole kuigi roosiline.

Tänapäeva päästameti mudel Eestis on väga hea, aga see on alarahastatud. Päästameti tellitud kümne aasta prognoos näitas, et puudu on 150 miljonit eurot. Uute autode tulek kindlasti osaliselt vähendab seda survet, aga võib-olla võiks mõelda ka masinate kasutusaegadele, võib-olla kasutame neid natuke liiga vähe aega.

Kõige suurema osa kuludest moodustavad aga inimeste palgad. Võib-olla peame viie aasta pärast hakkama uut tüüpi komandosid tegema. Soomlased näiteks on pannud rohkem omavalitsuste peale ja ka meil on sel teemal spekulieritud. Koalitsiooniläbirääkimistel käis see teema kord laualt läbi.

Peame vaatama viie aasta perspektiivis, kas saame süsteemi muuta nii, et ta ei oleks alarahastatud. Kui ei saa, siis peame tegema poliitilisi otsuseid.

Millised need poliitilised otsused on? Kas see tähendab riiklike komandode asendamist vabatahtlikega?

Kõik tahavad välja imeda sensatsiooni, et kohe on reform tulemas. Mingit reformi praegu ei tule. Vaja on vaadata viie aasta perspektiivis, kuidas asja paremini korraldada, tehes seda paanika ja kisata.

Olen andnud päästameti peadirektorile korralduse tulla sügisel välja pikema perspektiivplaaniga. Elus on kõik muutuv ning peame vaatama sündmuste arvu, ennetustöö olulisust, demograafilist liikumist ja kõike muud sellist. Siis saame otsustada, kas läheme edasi sama mudeliga.

Otsustel peab olema taga tugev analüüs. Igasugune süsteemi reformimine lõhub süsteemi seestpoolt ja teistpidi lõhub ka inimeste turvalisustunnet, süsteemis töötavad inimesed tunnevad ennast ebaturvaliselt.

Praegu öelda, et järgmisel aastal istuvad siin komandos vabatahtlikud... kui ma tahaksin teha poliitilist enesetappu, oleks lihtsam pangalt alla hüpata. Usaldan spetsialiste, kes toovad ettepanekud lauale, kuidas me peame tegema ja millised on riskid, ning seda tuleb avalikkusele õigesti kommunikeerida.

Üks valukohti Läänemaal on Lihula päästekomando, kus uus paakauto garaaži sisse ei mahu. Mis teil selle probleemi lahendamiseks kavas on?

Muidugi on see nimekirjas, prioriteetide hulgas ühel kõige kõrgemal kohal. Garaažide asi on mõõdapääsmatu ja see tuleb teha. Me ei saa autosid lume all hoida.

Eestis on neljas komandos probleem, et uued autod ei mahu garaaži. Läbirääkimistel rahandusministeeriumis mõnitatakse ka, et miks me siis enne neid autosid ära ei mõõtnud, kui tellima hakkasime.

Kinnisvarainimesed on käinud Lihulas asja uurimas.

Sealne maja on mäda, kuid on ka teine aadress, mida võiks komando tarvis ümber ehitada. Nüüd on küsimus valikutest: kas teha garaažid suuremaks, et autod sisse mahuksid, või oodata natuke, sest uus komando on suurem investeering.

● **Kui praegu on Eestis üks konstaabel 10 000 elaniku kohta, siis selle projektiga liigub piir 6000 peale.**

Ootan spetsialistidelt sisen-dit, kas olla mõni aasta kauem kehvemais oludes või teha praegune garaaž kiiremini korda. Saan aru, et kui praeguses garaažis auto tagant kõik ära koristada, saab garaažiukse nibinabin kinni. Kui teeme praeguse garaaži korda, on see ajutine lahendus, aga me teame, et kõik ajutised asjad kipuvadki jääma. Ka on selle investeeringu puhul pärast väga raske seletada, miks me kahe-kolme aasta pärast hakkame uut hoonet renoveerima. Kui oleme valmis mõne aasta kannatama, saaks võib-olla parema asja.

Mida tähendab natuke ootamist, kas see on kaks, kolm või rohkem aastaid?

Ettevalmistamine, planeerimine ja rahaline eelarvestamine võtab aega. Summa, mis on riigil kinnisvarainvesteeringuiks, on üks ja sealt tahavad kõik.

Aga ma ei ole näinud arve ega graafikuid.

Täpsemalt saan rääkida siis, kui need on teada.

Kinnisvarateemaga jätkates: mitmes maakonnas on ehitatud politsei ja päästameti ühishooneid, aga millal jõuab järg Läänemaa kätte?

Järgmise nelja aasta nimekirjas Haapsalu ühishooneid ei ole. Muidugi on seda maja vaja ja selge on, et kunagi see tuleb, aga mina ei saa öelda, et teeme selle nüüd Lossiplatsile või kusagile mujale. Siin on vaja kohapeal kokku leppida, millises formaadis ja millises kohas te seda näha tahate.

Aastate jooksul on käidud ja arutatud, aga kuhugi pole jõutud. Tahaks aktiivsemat initsiatiivi altpoolt – selleks peavad ametkonnad laua taha istuma ja lahenduse leidma.

Kõige hullem, mis olla saab ja mida on kohati ka tehtud, on see, et Riigi Kinnisvara tuleb ja ütleb, et teeme maja siia. Pärast imestatakse, et issand, kuhu me selle tegime.

Ma tahaks loota, et järgmisel aastal on Haapsalu ühishooneid rohkem.

laual ja siis saab seda järjekorras ka ettepoole lükata.

Kas Eestis on siis ebaõnnestunud näiteid?

On muidugi neid kohti, kus öeldakse, et läks halvasti, aga ma ei tahaks praegu neid välja tuua. Täna kuulsime ühe ehituse kohta, mis asub siit mitte kaugel lõuna pool.

Kinnisvara poolelt on Läänemaal üks hell teema veel – arestimaja. Mis sellest saab?

Arestimajaga ei saa eriti midagi. Õiguskantsler on öelnud, et kinnipeetavale on vaja jalutusruumi värskes õhus. Siin ei peaks minister sekkuma ega ütlema, et ehitagu siia uks. Kui tuleb ühishoone, siis laheneb see probleem kindlasti. Praegu peab aga politsei ise lahenduse leidma.

Üks teema, mis aga kindlasti ministri ette jõuab, on arestimaja problemaatika üle Eesti. Meil on inimesed nii korralikuks hakanud, et arestimajas pole enam täitumust. Mida väiksem on täitumus, seda suurem on kulu riigile.

Kõige suurem mure on arestimaja toidukuludega, milles on üle Eesti kaheksakordne vahe. Jõhvis, kus arestimaja asub vangla juures, on söögikulu alla 2 euro, siin Haapsalus aga üks Eesti kallimaid – 15 eurot. Siis tekib küsimus, kas oleks seda arestimaja mõistlik pidada. Tuleb teha arvutused, kas mõnes kohas poleks odavam hoida arestimaja kusagil kaugemal.

Olete uuest aastast lubanud suurendada piirkonnapolitseinike arvu.

Järgmise aasta 1. jaanuarist hakkatakse kohti täitma.

Kas Läänemaale lubatud kaks lisakohta jäävad ka siis, kui pool maakonda kaob?

Konstaablite täpne jaotusskeem tuleb siis, kui haldusreformil on tempel all. Minu nõue on, et ka kõige väikse-

mas omavalitsuses oleks tulevikus oma konstaabel. Välja arvatud Kihnu ja Ruhnu.

Kas siis Vormsi saab oma konstaabli?

Ka Vormsi jääb välja. Seal pole konstaabel põhimõtteliselt vajalik, see oleks raiskamine. Aga rohkem meil selliseid saarelise eripäraga valdu ei ole.

Teiseks peab arvestama elanike arvu. Kui praegu on Eestis üks konstaabel 10 000 elaniku kohta, siis selle projektiga liigub piir 6000 peale. Kui aga mõni omavalitsus jääb elanike arvult väiksemaks, oleks vähemalt üks konstaabel omavalitsuses.

Järgmisena ootan ettepanekuid konstaabli rolli läbivaatamiseks. Eelkõige loome konstaablikohti juurde maapiirkondades. Suuremais linnades on linnakeskkond anonüümsem ja seal on konstaablil teine roll. Väiksemas kogukonnas ja hõredama asustusega piirkondades mängib konstaabel üliolulist rolli. Eesmärk on, et konstaabel poleks menetleja, vaid partner, infokoguja ja edasiandja ning kohapeal turvalisuse võrgustiku korraldaja. Konstaabel peab korraldama riigi kohaloleku, mitte istuma kabinetis ja menetlema lubasid.

Teine asi on vabatahtlikkuse pool. Tahame mõelda abikonstaabli koolitusprogrammidele. Meil on tubli ja tugev abipolitseinike liikumine, aga nemad käivad peamiselt patrullis. Tahame suurendada spetsialiseerumist.

Politsei usaldusväärsus hakkas rahva hulgas kasvama 1999. aastast, mil hakkasime tegelema kogukonnapolitsei tööga. Masuga tuli tegevusi kokku tõmmata ja seda tehti piirkonnatöö arvel, sest reageerimisstandardit alla lasta ei saa. Nüüd tuleb hakata seda uuesti üles ehitama.

Siseminister Andres Anvelt lubab päästjatele suuremat palka. ARVO TARMULA

KERGEJÕUSTIK

Haapsalu maanteejooksul sündis uus rajarekord

Laupäeval peetud traditsiooniline Haapsalu maanteejooks tõi tänavatele 132 jooksusõpra.

MARGUS LUIK
info@le.ee

2008. aastal maratonis parlamendiliikmete maailmameistriks tulnud Lauri Luige ergutuskõne ja kogenud maratonihundi Meeleis Atoneni stardipaugu saatel suunduti 10 km rajale, millest esimesed kaks ringi läbiti Haapsalu staadionil.

Kohe alguses eraldus ülejäänuid esikolmik, millesse kuulusid Ilja Nikolajev, klubi Tree-ningpartner/Diadora esindaja Marti Medar ning SK Prorunneri värve kaitses Rauno Reinart. Selles järjestuses meesteklassis ka lõpetati.

Uue rajarekordi 30.59ga kindla võidu saanud tallinlane Nikolajevi edu teiseks lõpetanud Medari (33.09) ees oli üle kahe minuti, pronksimees Reinart läbis raja 33.25ga.

Möödunud aastast Sergei Tšerepannikovi nimel olnud rajarekord (31.49) alistati 50 sekundiga!

Naiste arvestuses võitis samuti veenva ülekaaluga Tree-ningpartneri esindaja Viivi-Anne Soots, kes sai lõppajaks 40.11. Teine oli klubi Head Inimesed esindaja Marika Turb 41.52ga ja kolmas jooksu 42.20ga lõpetanud Daana Suun.

Neidude U16 vanuserühma võit läks 53.53ga 21 CC Triatlouniklubi esindajale Helena Riin Pladole. Sama vanade poiste arvestuses oli võidukas Tree-ningpartneri esindaja Rauno Arike, kes kulutas raja läbimiseks 41.49.

Neidude U20 vanuseklassis ei leidunud vastast Liis Grete Atonenile. Audentese SK neiu le määrgiti lõppajaks 46.39. Sama klassi noormeeste arvestuses jättis 39.20ga võidu koju JK Tempo esindaja, Eesti võistluskaime tulevikulootus Ruslan Sergatšjov.

Jooksu esikolmik Ilja Nikolajev (130), Rauno Reinart (139) ja Marti Medar (6) rebis end ülejäänutest kiiresti lahti.

ARVO TARMULA

Läänlastest näitasid kiiremaid aegu üldarvestuses kuuendana lõpetanud Aleksei Saveljev (aeg 34.40).

11. ja 12. olid tulise lõpu teinud JK Tempo ja Läänemaa KJK esindajad Igor Skatško ning Lauri Luik ajaga vastavalt 35.32 ja 35.34.

Läänemaa naistest olid kiireimad Katrin Lehtpuu, Mare Padu ja Kadri Raadla (ajad vastavalt 43.07, 47.07 ja 47.17 ning kohad 5., 10. ja 12.).

Läänemaa noortest tegid tubli soorituse ka Läänemaa KJKd esindanud ja U20 klassis teiseks tulnud Tambet Järve (aeg 41.03)

ning U16 vanuseklassis ajaga 59.27 kolmandana lõpetanud Emma Hein Haapsalu KJKst.

Võistluste auhinnalaud oli rikkalik, seal oli muu hulgas tüki-ke puhast kuldade meeste ja naiste klassi võitjale. Hindamatu kingitusena said parimad tugeva käepigistuse sõudmise olümpiahõ-

bedalt ja maailmameistrilt Jüri Jaansonilt.

Võistluse pikaajaline korraldaja Endel Susi oli ürituse korraldamise usaldanud Läänemaa KJK uute juhtide õlule ja võistlejailt saadud tagasiside põhjal võib öelda, et korraldusmeeskond sai ülesandega suurepäraselt hakkama.

Läänemaa korvpallimeistriks tulid Lihula naised ja Nõva mehed

Nädalavahetusel selgusid Läänemaa meistrid korvpallis. Naiskondadest võitis Lihula, meeskondadest Nõva.

Meeste poolfinaalides laupäeval mängis Nõva Askuse ja Haapsalu korvpallikool Tradiloga.

Nõva „püss“ paukus taas! Kui mullu oli nõvalaste eest korv kinni kaanetatud nagu Haapsalu Tagalaht talvel – nad tabasid 27 kolmepunktiiviskest vaid 3 –, siis nüüd paugutati mõnuga. 35 katsest tabas lausa 19 ehk 54,3%. Lõppskoor 102:60 Nõva kasuks. Nõva resultatiivsem oli Andreas Märtson 31, Askuses Risto Merimaa 17 punktiga.

Teine poolfinaal oli täis traagikat. Võrdsed meeskonnad, aga spordis saab võita vaid üks. Punkt-punktimäng, poolteist minutit enne lõppu sai Tradilo viiepunktilise eduseisu, aga ühtäkki jäi rünnak seisma. Tehti tobedaid pallikaotusi ja nii see finaalkoht kaduski. Tehniline protokoll näi-

Lihula mängija Krislin Saag (palliga) tõi finaalis 22 punkti.

tas, et mängus olid meeskonnad võrdsed, aga Tradilo tabas vabaviskeid 26st vaid 8 ehk 30%, korvpallikool 35st 25 ehk 71,4%. Korvpallikool võitis 91:87. Võitjaile tõi Dmitri Tšerepanov 20, kaotajale Gejor Ender 34 punkti.

Kolmanda koha mängus sai Tradilo 62:59 jagu Askusest. Tradilole tõi Herkki Rank 20 punkti, Askusele Risto Merimaa 21 punkti ja 8 lauapalli.

Meeste finaalis kestis vanade rivaalide kompromissitu heitlus

27 minutit. Siis juhtis korvpallikool viimast korda – 57:56. Nõvakail õnnestus vendade Orumaade eestvedamisel ja kaasaelava publiku toel teha 10:0 vahespurt, millest korvpallikool enam ei toibunudki. Viimased 13 minutit Nõva kasuks 42:18 ja tasuks meistrikuld. Lõpptulemus oli 98:75 Nõva kasuks. Nõva eest viskas 30 punkti Argo Orumaa ja 23 punkti Raiko Orumaa. Argo tabas seejuures 14 vabaviskest 14 ja Raiko sai kätte 13 lauapalli.

Korvpallikoolile tõi Robert Lilieõis 17 punkti ja 12 lauapalli.

Nõva eest mängisid Rauno Ollemaa, Ergo Orumaa, Ove-Kristjan Kallas, Ardo Jürjer, Reno Orumaa, Raiko Orumaa, Argo Orumaa, Paul Ööbik, Andeas Märtson, Aksel Erit, Timo Aavik ja Mart Kihulane. Meeskonna treenerid on Ermo Suurkuusk ja Kalle Orumaa.

Kogu meistrivõistluste resultatiivsem mängija oli Argo Orumaa Nõvalt 150 punktiga ja pa-

rim lauapallide hankija Raiko Orumaa Nõvalt 76 lauapalliga.

Publiku peaaühinna, Pärnu Tervise spaa tuusiku võitis andunud korvpallifänn Lembit Kivistik.

Naiste kolmanda koha mängu pidasid Askus ja Haapsalu. Askus sai kindla võidu 57:28. Askuse resultatiivsem oli Maria Reinu 28 punktiga, Haapsalul Leelo Paju 19 punktiga.

Finaalis sai Lihula kindlalt jagu Noarootsist 56:31. Lihulale tõi Krislin Saag 22 punkti, Noarootsile Merilyn Närep 15 punkti.

Lihula eest mängisid Katrin Lehtpuu, Katrina Ihermann, Carina Jurs, Ave Veldt, Inga Rennit, Piret Hallik-Sass, Krislin Saag, Kristel Talv, Kerstin Timmermann. Naiskonna treener on Liana Piirsoo.

Turniiri resultatiivsem mängija oli Merilyn Närep Noarootsi naiskonnast 59 punktiga.

RUDOLF LUMISTE
peakohtunik

LÜHIDALT

Laskur Birgitta Vare tuli kuni 14aastaste Eesti meistriks

Nädalavahe-
tusel Haap-
salus pee-
tud Eesti
kuni 14aas-
taste meist-
rivõistlustel

laskmises sai läänlastest meistritiitli Birgitta Vare (pildil), kes võitis tütarlaste spordipüstoli võistluse harjutuses 30 lasku ringmärke.

Birgitta Vare kogus 247 silma. „Eriti magusaks tegi võidu, et Birgitta edestas teiseks jäänud Narva tüdrukut vaid ühe silmaga,” ütles Haapsalu lasketreener Mati Seppi.

Üldse oli tüdrukute tase sel võistlusel poiste omast parem – poiste võitja kogus 239 silma. Poiste kolmas oli Läänemaa laskur Kristjan Tokko 229 silmaga. Kert Kallas ja Henri-Eerik Reintal olid vastavalt neljas ja viies.

Õhupüstolivõistlusel läänlastel nii hästi ei läinud. Birgitta Vare oli Viljandi ja Narva tüdrukute järel neljas. Poistest oli Kert Kallas kuues. „Salamisi lootsime Kallaselt medalit. Esimeses seerias laskis ta 79 silma ja oli medalikonkurentsis. Kahjuks oli teine seeria tal ainult 67 silma ja kokku andis 146 silma kuuenda koha. Kolmas koht oli 155 silma,” ütles Mati Seppi.

Tarmo Õuemaa

Vehklejad said Anastassia Cupil kolm esikohta

18. korda peetud C-vanuseklassi epee-võistlusel Anastassia Cupil said haapsallased kolm esikohta neljast.

Tüdrukute epees võitis Anne-Mai Melles (En Garde) ja võistkondlikult vehklemissklubi En Garde. Melles alistas finaalis torgetega 15:11 Karina Beimanova (Rünnak).

Madli Palk (En Garde) jagas 5.–8. kohta.

Võistkonnavõistluse finaalis sai En Garde (Anne-Mai Melles, Madli Palk, Anneli Proosväli) loobumisevõidu Rünnaku / Tartu Kalevi võistkonnalt. 45:17. Osales 7 võistkonda.

Poiste epee võitis Henrik Priimägi (En Garde) ja En Garde oli kolmas. Priimägi alistas finaalis lätlaste Dmitrijs Nikulinsi (Riga 3. BJSS).

Võistkonnavõistluse finaalis alistas SBSK Draakoni teine võistkond torgetega 45:36 Tallinna Mõõga esindusvõistkonna. Pronksmedali teenis En Garde (Henrik Priimägi, Ingemar Germ, Richard Germ, Kaspar Tõnisson), olles kolmanda koha kohtumises parem SBSK Draakoni esimesest võistkonnast. Osales kümme võistkonda.

Tarmo Õuemaa

Lihula jalgpalliklubi sai liigas teise võidu

Jalgpalli Eesti meistrivõistluste III liigas on Lihula võitnud kaks esimest mängu, mõlemad võõrsil. Oma väravas ei ole lastud ühtegi palli.

Esimese vooru mängus Pakri SK Alexelaga läks Lihula 38. ja 39. minutil Madis Sibula ja Sander Kruusi väravaist 2:0 juhtima ja edu käest ei andnudki.

Lihula väravavaht Egert Kallas te tõrjus vastaste penalti.

Teises voorus oli Lihula vastane FC Lelle. Initsiatiiv oli terve mängu Lihula käes ja teisel poolajal löödigi värav. Lõuna-Läänemaa JKst laenu oleva 16aastase Reno Mariki tabamus oli ühtlasi viiduvärav.

Mängiv treener Argo Mõtt oli rahul. „Kogu meeskond mängis hästi. Taas võistkondlikult hea esitus. Olime vastastest paremad,” ütles ta.

Läänemaa JK sai teises voorus oma esimese võidu, kui alistas võõrsil Kemu Kadaka 4:1.

Jaanus Getreu

Kirju Buenos Airesest

12. osa

JÄRJELUT

EIA UUS

Argentiinlase Marcelo Birmajeri eesti keelde tõlgitud jutukogu „Abielumeeste lood” osutus aga talumatult armetuks. Iga loo peategelane on eri abielumees, kes poeks kas või nahast välja, et ükskõik kellega seksida saaks. Ja terve paks raamatutäis groteskset ülevoolavat armetust. Ja siis avastasin veel, et sellel raamatul on KOLM osa. Kes ja miks viitsiks sellest nii palju lugeda?

Kohviku seintel olid peeglid ja ühel hetkel tabas sealt avanev vaade mind nii ootamatult – mina, suures tühjavõitu kohvikus pisikene, Lõuna-Ameerikas hallis kampsikus, laes tiivikud, hispaaniakeelne vestlus ja teler taustaks... Kuidas see juhtus? Kuidas see lihtsalt niiviisi juhtus, et ma olen siin? Mulle meenus tsitaat, et kõige lähedam asi vanemaks saamisel on vaadata, kuidas lähedaste arvamus sinust muutub järk-järgult meelelahutusest mureks.

Nii sina kui ka teised väga lähedased sõbrad arvasid, et isegi minu kohta on Argentina veidi liiga hull mõte. Ainult ema üt-

les: „Lahe! Ma tulen ka!” Veel ütles ta: „Ma olen ALATI tahtnud Argentinasse minna!” Mis asja? Kas ma teadsin seda? Enda teada kuulsin esimest korda. Kas põhjus, miks mina olen Argentinast, on hoopis selles, et mu ema seda igatseb ja elab minu kaudu? Mingi seletus peab ju mu siiasattumisel olema.

Kui kohvikus lõpetasin, oli õues juba täitsa hämar ning otustasin nii kahtlases kandis pigem tagasi metroo peale minna. Tipptund kestis ikka veel ja mulle tundus, et saan kuumarabanduse ja heidan hinge nii rohke inimeste vahel, aga põrandal polnud vaba pinda, kuhu koku kukkuda.

Enda linnaosas ei kõnдинud ma aga mitte mööda suurt avenüüd tänavanurgani, kust on veerand tundi mu koju, vaid hakkasin metroopeatusest kvartali klinikuks. Nii palju taimi, millesarnaseid pole ma kunagi näinud: suured, lopsakad, värvili-

sed. Paljud puud on veel raagus, aga lilled ja pöösad on kirevates metsikutes õites. Troopika atmosfääri lisavad ka palmid, aalode ja kaktuselised aedades. Siis veel neid vapustavaid vanu autosid... Ühel hetkel jooksis maas tarkan ja ütlesin: „La cucaracha!” Et hispaaniakeelne sõna esimesena meenus, tähendab vist edusamme!

Armas, kuidas sul läheb? Imeline pühapäev värske abikaasaga? Kujutan ette idüllid.

Eestis öeldakse tihti, et ma pole piisavalt kinnine, et eestlane olla. Argentinast tuleb mu põhjamine kasvatus välja hoopis ootamatus kontekstis.

Ma olen sel aastal pidanud nii palju oma sõnu sööma. „Ma ei lähe Lõuna-Ameerikasse”, „Mina küll jooksmas ei hakka”, „Inimesed, kes on lahku läinud, ei

• Eestis öeldakse tihti, et ma pole piisavalt kinnine, et eestlane olla. Argentinast tuleb mu põhjamine kasvatus välja hoopis ootamatus kontekstis.

peaks uuesti kokku minema, sest head nahka sealt ju ei tule!” ja nii mõndagi muud. Paar nädalat enne reisi arutasime luuletajast sõbraga, kuidas meil Eestis surm ikka veel nii tabuteema ja problemaatiline diskursus on ja kui jabur see on, arvestades asjaolu, et me kõik sureme. „Vaata katolikumaid, või Ladin-Ameerikat, matustel pidustatakse...!” Targutasin minagi, kuidas peaksime surma ja surmusesse suhtuma suurema enesest-mõistetavusega ja eluringi seaduspärase vähesema traagikaga, et lein lihtsam taluda oleks, sest taas: me eranditult kõik sureme ja me kõik peame elus leppima kellegi surmaga.

Ma polnud aru saanud, miks on Recoleta surnuaed Buenos Aireses põhivaatamisväärsuste iga loetelu tipus. Sellegipoolest otustasin pühapäeval käia kirikus, et kuulata pühaliku kaja ning kohaliku aktsendiga hispaania keelt suure katedraalis, vaadelda palvuse rituaale ja külastada surnuaeda.

Recoleta kalmistu oli aga üks väheseid olukordi elus, kus mu suu vajas päriselt lahti, ja isegi

kui mul tuli meelde see kinni panna, vajus kohe uuesti. Tundus hämmastav, et teised käisid ringi kinnise suuga ja nende silmad ei olnud punnis nagu mul.

See on maailma üks suurimaid „nekropole”. Ilmselt on parem, kui ma ei tea, kui palju inimjäänuseid seal on. Laipu on sinna paigutatud juba 200 aastat. Mõnel perel on surnumaja nii meetrilaiuse platsi peal, kus kirstud on siis laotud kas kivisesse auku üksteise alla või ülespoole üksteise peale. Mõne pere hauakamber on märkimisväärselt suurem, siis võivad kirstud ka lihtsalt üksteise kõrval olla.

Kalmistu pindala on viis hektarit ja hauakambreid on üle 6400 (kuna igatühes on 4–10 kirstu, siis kindlasti üle 20 000 laiba) – seda kutsutakse Surnute linnaks, mausoleumid paiknevad üksteise küljes tänavatena nagu Buenos Aireses majad, igatühes eri stiilis, vahepeal on isegi väikesed väljakukesed eriti tähtsate hauakambritega, mis näevad välja nagu miniformaadis ooperiteatrid või lossid.

Järgneb

RISTSÖNA

KARIN TEDER

	postil ümber pöörlev kiik	ergas- vilgas lagi om. kändes	hõbe kõrvata tass vähendus- laid	vesinik- maa, rik (sks) hea (ingl)	kõht saared Eestis	ebamäära- ne aje esmaspäev	n.nimi usin sidesõna	eitus Aasia rik E. nais- poliitik	detsi- taalia juus- tusort
park Haapsalus									
kiire vastand									
idapikkus									
riipuv detail püstolimark									
amper									
õun (murd)									
lavatäht									
suur kuhi must aine									
1000.									
simens									
USA ast- ronoom									
Läti linn									
Eur. Liit									
kihar									
raadus									
arsen									
noot									
end. vedelike mootor									
aasta									
Ingl. aadli- naine tiitel									
linn Inglis- maal									

SUDOKU

		5		6		4		
9			2		1			6
	1			5			8	
		8	4		6	1		
		6	3		5	9		
	3			4			9	
5			6		7			8
		2		1		7		

UUED ILMAKODANIKUD

Nimi on pandud uutele ilmakodanikele

Haapsalu linn

TEET MATT
sündinud 17. veebruaril
CASSY CASSANDRA KUUSKLA
sündinud 19. veebruaril
HILDE JULIE JETS
sündinud 11. märtsil
JORDAN VEIDE
sündinud 15. märtsil
ENNA HAAPSAL
sündinud 17. märtsil
HANNA PIRK
sündinud 23. veebruaril
BOGDAN PRJAZNIKOV
sündinud 19. märtsil
LAURA-LIISA ALMERS
sündinud 10. märtsil

Kullamaa vald

EMMA MARI MEREÄÄR
sündinud 19. veebruaril
GERRET ANSEL
sündinud 13. märtsil

Lihula vald

ROBIN KIVISELG
sündinud 22. veebruaril
SANDER KINDEL
sündinud 20. veebruaril
MARTA KOLÕTŠEV
sündinud 13. märtsil

Lääne-Nigula vald

SIIM SOIDLA
sündinud 28. märtsil

Ridala vald

RUUBEN LILLEMAA
sündinud 21. märtsil

Hanila vald

ESTHER ANNA HERMINA HUIGEN
sündinud 3. märtsil

Õnne lastele ja vanematele!

ÕNNITLUSED

Päev on täna pidulik ja ülev,
vaatab üle Sinu tööd ja teed.
Tervituste tulv ja lillesülem
me siiraid soove toovad veel ja veel.

Austatud
VAIKE KRUUSMAA
85

Juubelitervitus Kinksi Küla Seltsilt.

AMILDE LAANSOO
Südamlikud õnnesoovid!

Õnnitlevad
Varje ja Ilmar.

ERKI VAINO
Palju-palju
õnne!

Sõbrad

KULTUURITEATED

• TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaeroobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €. **Kevade eripakkumine** – vett väljutav ja salendav kehahoolitus 55 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

• TANTSUÕHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 15. apr kl 20 tantsuõhtu, mängib Ivar Malmel. Prantsuse Good France'i gurmeepäevad 21. aprillini. framare.ee. Tel 472 4605, 503 7289.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. R, 14. aprillil kl 20 tantsuõhtu, mängib ans Coco. L, 15. aprillil kl 20 romantiline klaverimuusika „Lahe Kuuma”, pianist Alari Tamm. Peo- ja peielauad, küsi pakkumist!

• KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 11. apr kl 17.30 animafilm „Smurfid: kadunud külake”, 3D, pilet 3,50 € + prillid 1 €. 12.–13. apr kl 17.30 animafilm „Smurfid: kadunud külake”, pilet 3 €.

• KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 13. aprillil kell 18 Jaak Ellingu filmiõhtu. Sulev Keeduse film „Georgica”. Filmiohtu kõigile tasuta.

• RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. Igall laupäeval kell 11 on lasteraamatukogus jutuhoonnik. Raamatulaenutuspunkt sotsiaalmajas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

• NÄITUSED

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11): aabitsanäitus „Eesti aabitsa lugu” ning väljapanek „Hea lasteraa-

mat 2016”. Nadežda Gorbušina ja Dmitri Gorbušini ühisnäitus „Une-näpildid ja poeetiline Haapsalu”.

Keskraamatukogu (Posti 3): loodusfotode näitus „Looduse keskel” laenutussaa li vahelael ja lugemissaalis, prantsuse instituudi näitus „Bioloogiline mitmekesisus” lugemissaali fuajees ning väljapanek „Eesti naljad” lugemissaalis.

Haapsalu pitsikeskus (T–R 11–16, L 11–15): niplispitsinäitus „Töö kiidab tegijat”. Tasuta.

Spaahotelli Laine fuajee galeriis (Sadama 9/11) Kai Jeebergi maali-de näitus „Kevad”.

Kullamaa kultuurimaja galeriis Eveline von Maydelli maalim.

Haapsalu kunstikooli galeriis (Jaani 2): T–R 14–18 ja L 12–16. Maarja Aaloe isikunäitus „Hea”. Tasuta.

• MUUSEUMID

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) E–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda (Kooli 2): K–P 11–17. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum avatud T–L 11–16. www.aiboland.ee.

Hanila muuseum avatud ettetellimisel. Tel 5333 8586. 8. aprillil kell 11 „Läänemaa taluarhitektuur ja rehe-ahjud”. Esinevad Heiki Pärdi ja Rasmus Kask Eesti vabaõhumuuseumist. Sissepääs muuseumipiletiga.

Raudtee- ja sidemuuseum: R–P 11–16. www.salm.ee.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee.

Lihula muuseum talvehooajal avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

Rõude muuseum avatud ettetellimisel. Tel 5597 4773.

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetus 473 7222,
kuulutused ja reklaam 473 7111,
faks 473 7040, e-post info@le.ee
Kodulehekül: www.le.ee

Peatoimetaja Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Ilves, Kaire Reiljan,
Urmas Lauri, Lemmi Kann, Tarmo Üuemaa
Reklaam reklaam@le.ee
Küljendaja Tiina Liiv
Korrekto Heli Tammik
Foto graaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk
Raamatupidaja Vilma Hõõvel
Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504
Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud Printallis

Pangakontod
Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,
SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eal.ee või tel 646 3363.

MÜÜK

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliidid ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehituslaudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuu, kuiv või toores, nii lahtiselt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv puu 35; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kaminapuit ning pakitud turba- ja puidubriketti. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Nigula saeveski müüb ehituslikku saematerjali ja küttepuid (konteineris). Ka saagimisteenus. Tel 502 0531 ja 502 1792.

Müüa pakitud turba- ja puidubriketti koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 507 8754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuid müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tame alates 5 rm. Hind koos kohaleveoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Halukalur OÜ pakub poolkuiva ja toorest halli lepa, sanglepa, kase ja segapuu küttepuid, halu pikkused vastavalt tellija soovile. Kogused al. 3–17 ruumist. Hinnad kokkuleppel. Tel 5343 0708, lauri@halukalur.ee.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa toored halpuud 30–60 cm (lepp, must lepp, kask) veoga. Tel 517 5783.

Müüa küttepuid. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm, metsakuiv okaspuu al 33 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Müüa lõhutud küttepuid (toores hall lepp, sanglepp, kask). Tel 5615 8461.

Müüa saematerjali. Valmistame vastavalt tellija mõõtudele. Tel 5190 6615.

Müüa **sõelutud mulda** ja täitematerjali. Vaata **www.taeblaauto.ee**. Tel 504 0429.

Müüa liiva, kruusa, killustikku. Tel 5192 5792. www.kkmr.ee.

Müüa kasutatud vandamendiplokke. Asuvad Haapsalus. Laius 50 cm, kõrgus 60 cm ja pikkus 240 cm. Tel 5604 5255.

Haapsalu Veevärk AS müüb kompostmulda. 4 tonni linna piires (Uuemõisa, Kiltsi, Paralepa ja Valgevälja k.a) koos veoga 22,40 €. Info ja tellimine 473 5018 või 514 5857.

Avaldame kaastunnet Mati Kallemetsale perega ema **LEHTI MÄGI** surma puhul.

Kalev, Viive, Kiur ja Janne

Avaldame kaastunnet Meigo Voogile koos perega armsa **ema** kaotuse puhul.

Nõva Kilk OÜ

OST

Läänemaa Jäätmejaam ostab vana-paberit, pappi ja kilet 20 €/t. Avatud E–R 9–17, L 9–14. Tel 5668 1436.

Musta ja värvilise vanametalli kokkuost aadressil Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauaspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Ostan või rendin ajaloolist kalapüügiõigust. Kõik pakkumused oodatud. Tel 5857 5060.

Ostan haavapalki, sanglepapalki, männipalki. Min läbimõõt 18 cm. Pikkused 3–3,1 m. Turuhinnad. Hankimine Kuijõe – Lääne-Nigula vald. Palun helista Bo Stenholm / OÜ VÄVAR 5622 3870, e-post bostenholm2000@gmail.com.

KOOLITUS

JAHITUNNISTUSE taotlemise kursused Läänemaal algavad 15. aprillil kl 10 Käbi külalistemajas. Info kalev.soo-talu@gmail.com või tel 502 0283.

KINNISVARA

Aarete KINNISVARA Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee

KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE. Tel **473 4376**.

Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

Ostame põllu-, heina- ja metsamaad. Parim hind. Tel 506 9600.

Triovara Halduse OÜ ostab põllu- ja metsakinnistuid üle Eesti. Tel 507 2231.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Müüa 3toaline korter Uuemõisas Haudejama teel. Otse omanikult. Tel 550 0224.

Müüa 1toaline korter (34,9 m²) Uuemõisas 1/2. Mahukas keldriboks korteri all. Hind 18 000 €. Infot saab tel 517 8676 või omanikult 5648 8734.

Ostan või rendin garaaži Haapsalus. Tel 5599 9959.

Müüa 3toaline korter (65,9 m²) Haapsalus Nurm 12 (2/4). Hind 30 000 €. Infot saab omanikult tel 517 7382.

Müüa garaaži Taeblas Nurm 54 garaažiühistus. Vanad uksed, muldpõrand. Elekter olemas. Hind 750 €. Kontakt 5646 1808.

Ostan garaaži Haapsalus. Pakkumused saata erki2000@gmail.com või helistada 518 4083.

SOOVIN ÜÜRIDA

Soovin üürida 3toalise korteri Haapsalus hilisema ostuvõimalusega. Hind kokkuleppel. Kiire. Tel 5687 1615 või baltex@hotmail.ee

TEENUS

Korstnapühkimisteenus. Tel 5567 4532. Helistada E–R kell 8–17!

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehitustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Puurkaevude puurimine ja projekterimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeraldus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikus. Töötame 7 päeva nädalas. Välismaal omandatud pikaaegne kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrusmajade trepikojad jm. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

AHJUEHITUS OÜ Korstnapühkimisteenus, pottsepatööd, konsultatsioonid, küttesüsteemide ekspertiis, lühiajalised tööd, lühiajalised korstnaameraga, www.pottsepp.com Tel **5660 5869**.

Tootja Läänemaal valmistab klaasplastist septikuid ja mahuteid. Kaeve- ja planeerimistööd kopplaaduriga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toredaks ja meelde jäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remonditööd. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Ehitusfirma Developing OÜ

- * katuste renoveerimine,
- * fassaaditööd,
- * majade ehitus,
- * üldehitus.

Tagame kvaliteedi. Pakume koostööd korteriühistutele. Tel **5373 7796**. www.developing.ee

Lõikan ja kujundan viljapuid ning marjapõõsaid. Soovijatel palun ühendust võtta tel 5612 8777.

Seoses kevade saabumisega alustan viljapuude lõikamist. Teen ka hekke ning vajadusel lõikan suuremaid puid. Hind kokkuleppel. Töötan R–P. Helistada +372 5817 1670, Reio.

Viin ära teie majast, korterist ja keldrist kodumasinaid, vana mööblit, metalli, ehitusprahiti jms. Lammutus- tööd. Veoteenused. Tel 5802 9660.

Korstnapühkimisteenus üle maakonna. Tõmbeprobleemide lahendamine. Korstnad ja korstnapitside remont, ehitus ja taastamine. Küttekollete remont. Tel 5342 2642.

Hauaäärste ja -kivide paigaldus. Haudade hooldus ja muud kalmistutööd. Tel 557 3287. Jevgeni

Pikaajalise kogemusega hooldajad pakuvad koduhooldusteenust eakatele ja puudega inimestele. Tel 5845 0508 või mail.voorus@mail.ee.

Ohtlike puude langetamine (vajadusel lõikus tõstukilt) jm saetööd ning hekkide pügamine ja trimmerdamine.

Min ei saa hoida seda, kellel minna vaja. Käisin kurva südamega mööda tühjaks jäänud maja.

VAMBOLA KIIKER
10.4.1937–27.8.2006

80. sünniaastapäeval mälestavad lesk ja lapsed peredega.

Pikaajaline kogemus. Tel 5672 9782 Hind kokkuleppel. Innar

TÖÖPAKKUMINE

Puhka Haapsalus OÜ pakub suvehooajaks (15.06–01.09) tööd majutuse perenaie. CV saata info@puhkahaapsalus.ee. Küsimuste korral helista 5887 8121.

Lääne Teed OÜ võtab tööle täistööajaga kopplaaduri juht-teetöölise ja autojuht-teetöölise, kelle ülesanne on teostada abitööid teedehituses ning töötada ka mehhanismijuhina. Kandideerimiseks saata CV aadressil kontor@lteed.ee. Info telefonil 472 4780.

Promenaadi hotelli restoran otsib oma meeskonda **kelnerit/ettekandjat** suvehooajaks. Saada oma CV e-aadressil hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

Promenaadi hotelli restoran ja grillterass otsib oma meeskonda **kokk-abikokka** hooajaks. Võimalus töötada maist oktoobrini. Peamine ülesanne on vanemkoka abistamine toitude valmistamisel ja serveerimisel. Saada oma CV e-aadressil hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

OÜ Läänemaa Veoautokeskus otsib oma meeskonda **lukksepp-keevitajat**. CV saata info@lvak.ee. Lisateave tel 505 6121.

Töömahu suurenemise tõttu võtab **Laverna Puhastustööde OÜ** tööle puhastusteenindajaid. Info telefonil +372 475 6874 E–R kl 10–16.

METS

PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**. Tel **511 0415** ja **517 9866**.

LOOMAD

Linna talu müüb ettetellimisel (tel 503 1485; 501 7500) Hy-Line'i tõugu pruune ja valgeid noorkanu 8 €/tk ning 11 kuud munenud pruune kanu 3 €/tk järgmistest bussipeatustest R, 14. aprillil (tel 5559 4530): 9.40 Lõpe, 10.15 Lihula, 10.50 Kurevere, 11.30 Haapsalu Lukoili tankla (Tallinna mnt), 12.15 Taebla, 12.30 Palivere, 12.50 Risti, 13.15 Turba.

MITMESUGUST

Kaardid ennustavad, helista tel 900 1727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonilt, h 1,09 €/min.

Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Lääne Elu toimetus Haapsalus Posti 30 avatud E–R kl 8.30–17, e-aadress info@le.ee.

KIRIKUTEATED

EELK KOGUDUSED
HAAPSALU T, 11. apr kl 12 suure nädala teisipäeva palvus. Jeesus kohtu ees (Jaani kirik); kl 16.45 Jaanimardikad (Jaani saal); kl 18.30 toomkooori proov (toomkirik). K, 12. apr kl 12 suure nädala kolmapäeva palvus. Jeesus mõistetakse surma (Jaani kirik). N, 13. apr kl 18 suure neljapäeva armulauajumalateenistus. Püha armulaud. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja organist Lia Salumäe (Jaani kirik). R, 14. apr kl 11 suure reede sõnajumalateenistus. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja organist Lia Salumäe. Laulab koguduse segakoor (Jaani kirik). L, 15. apr kl 19.30 palvus ja paasaküünla süütamine Jaani kirikus ja protsessioon toomkirikusse ning paasaöö missa ja ristimine. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, vikaarõpetaja Kristel Engman ja Teno Ilves, organist Lia Salumäe. Laulab toomkooari ansambel (Jaani kirik ja toomkirik). P, 16. apr kl 11 Kristuse ülestõusmise püha jumalateenistus armulauaga. Laste-kirik. Teema: Jeesus on surmuis üles tõusnud. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, vikaarõpetaja Kristel Engman ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe. Laulab segakoor (toomkirik). T, 18. apr kl 16.45 Jaanimardikad (Jaani saal); kl 18.30 toomkooari proov (Jaani saal). Kantselari avatud E, K, R kl 9–15 Kooli 6. Diakoonia müük E, K, R kl 10–13.

MARTNA R, 14. apr kl 13 suure reede jumalateenistus (kogudusemaja). P, 16. apr kl 13 ülestõusmispuhade jumalateenistus armulauaga (kogudusemaja). R, 21. apr kl 16 piiblilood (Martna raamatukogu). Joosua lugu

(jätkub). L, 22. apr kl 10 „Teeme ära!“ kevadtalgud Martna kirikuaias. Koguduse kantselari avatud T kl 10–13.

RIDALA R, 14. apr kl 15 suure reede jumalateenistus (pastoraat). P, 16. apr kl 15 ülestõusmispuha jumalateenistus armulauaga (kirik). R, 28. apr kl 11 teabepäev Ridala kirikuaias koostöös muinsuskaitseametiga „Hauatähiste ja kalmistupüstitu hooldus“. Lektorid-praktikud Paul Uibopuu ja Tõnu Ling. L, 29. apr kl 10 „Teeme ära!“ kevadised koristus-talgud Ridala kirikuaias. Koguduse kantselari avatud T kl 14–17.

LÄÄNE-NIGULA N, 13. apr kl 17.30 suure neljapäeva jumalateenistus armulauaga. R, 15. apr kl 12 suure reede jumalateenistus armulauaga; kl 19 noorteõhtu Checkpoint. P, 16. apr kl 11 pühapäevakool; kl 12 I ülestõusmispuha jumalateenistus armulauaga.

VORMSI R, 14. apr kl 14 suure reede jumalateenistus kogudusemajas. P, 16. apr kl 11 ülestõusmispuha jumalateenistus kirikus.

KARUSE R, 14. apr kl 14 suure reede jumalateenistus. L, 15. apr kl 23.55 ülestõusmisöö jumalateenistus. P, 16. apr kl 14 ülestõusmispuha jumalateenistus armulauaga.

BAPTISTI KOGUDUSED
HAAPSALU K, 12. apr piibliõundi ei ole. N, 13. apr kl 19 suure neljapäeva jumalateenistus, kõneleb Bayo Oniwinde. R, 14. apr kl 11 suure reede jumalateenistus; kl 19 noorteõhtu, filmi vaatamine. P, 16. apr kl 10 I ülestõusmispuha jumalateenistus. E, 17. apr kl 18 palvekoosolek. Info www.haapsalubk.ee.

Tule talgutele, leiad turvatunde!

6. mail 2017 toimub üle Eesti taas ühine talgupäev. Talguid saab kirja panna ja valida **www.teemeara.ee**

Meelis, talguline:

Mõni talv tagasi jäime perega siin Kõrvemaa metsades viieks päevaks lumevangi. Sellel hetkel ma sain aru, kui haavatavad ja sõltuvad me elektrist oleme. Me ei olnud selleks valmis. Aga elu õpetab. Sa oled ise just nii tugev, kui tugev on sinu kogukond!

KODANIKUÜHISKONNA TOETUSEKS

Maikuu ei ole enam kaugel, kingi emale imeline võimalus!

Lääne Elu KINKEKAART

Kõigi vähemalt 3 kuu tellimusega kinkekaardi ostjate vahel loositakse välja piletid Belinda Carlisle'i kontserdile 19. augustil Haapsalu lossihoovis.

Kampaania kestab 12. maini.

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrast 2,58 €; töötamine 1,94 €. Kood 1 €. Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakuulutus 10,50 €, topeltsuuruses 18 € ja matusetade (topeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitlus: väike 10,50 € ja topeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 € kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

URMAS LAURI

Kits Evelin pühitses Tiiu

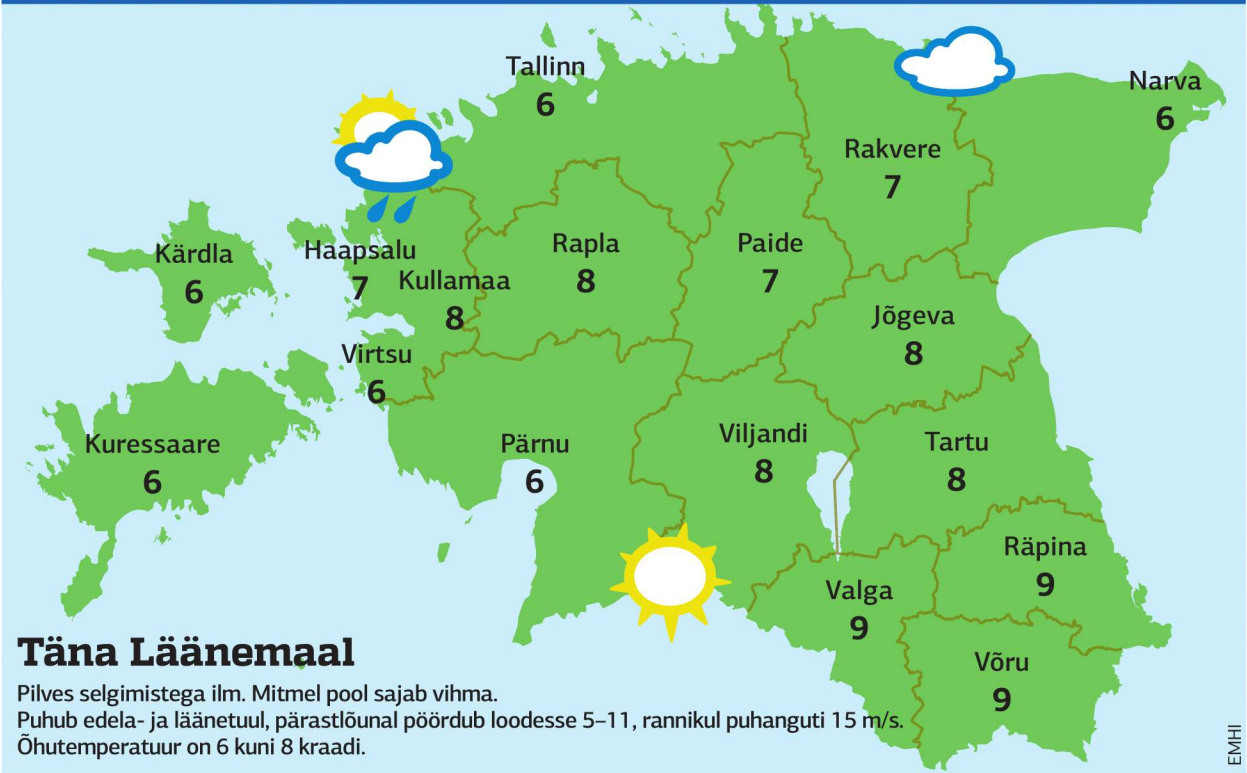
Laupäeval ristiti Heltermaa sadamas parvlaev Tiiu, keda nimetatakse Hiiu vägimehe Leigri (see roheline parvlaev) armsaks kaasaks. Uudistamas oli vähemalt 600 hiidlast ja kits Evelin koos vanamehega ehk Tõnu Otsasoniga ka.

Hiiumaa pärimusuuri, Leigri ristiema Helen Kõmmus tõdes, et Tiiu on tõeline mütoloogiline tegelane. „Me armastame rääkida, et ta on Leigri naine, aga tõele au andes pole vanas rahvaluules otse välja öeldud, kes see Leigri Tiiu on. Räägitakse kas Leigri naisest nimesid nimetamata või siis Leigri Tiiust tiitleid lisamata.” On, kuidas on, aga laev on igatahes ristitud.

Laeva pühitses kits Evelin. TS Laevade juht Kaido Padar sügas kitse sarvede vahelt ja ütles, et puistaku ta pühitsemiseks mõni pabul ka. Kits mõtles ja otsustas hoopis soristada. Asi seegi.

URMAS LAURI

ILMAENNUSTUS

Täna Läänemaal

Pilves selgimistega ilm. Mitmel pool sajab vihma. Puhub edela- ja läänetuul, pärastlõunal pöörduv loodesse 5–11, rannikul puhanguti 15 m/s. Õhutemperatuur on 6 kuni 8 kraadi.

Kolmapäev

loode-, läänetuul
3–10 m/s

öö päev

0°...6°

Neljapäev

ida-, põhjatuul
2–10 m/s

0°...5°

Reede

põhjatuul
2–8 m/s

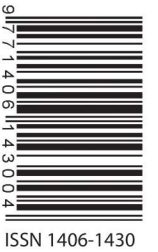
-2°...5°

Laupäev

muutlik tuul
1–7 m/s

-2°...5°

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

www.kia.ee

Kia cee'd kevadkollektsioon
salongides **kuni -5000 €**

KIA
The Power to Surprise

Kia cee'd hinnatud varustuspaketid ja lai mudelivalik, annavad võimaluse praktiliseks otsuseks kõigile, kes hindavad muretut ja kvaliteetset igapäevaelu. Kevad on uue elu algus!

Proovisõidus on kevadet
HAAPSALUS Tradilo, Tallinna mnt 73.

Kia 7-aastane/150 000 km garantii kehtib kõikides ELi riikides (lisaks Norras, Šveitsis, Islandil ja Gibraltaril). Vastab kohalikele nõuetele ja tingimustele. Kütusekulu (l/100 km)/CO (g/km): linnas alates 5,1/113, maanteel alates 3,7/102, keskmine alates 4,2/109.

LAI VALIK B®ÄNDI- PRILLIRAAME

koos klaasidega* **95.-**

*ühedaatelistel õhendatud peegeldusvastase kattega prilliklaasid
ClearLens sph -6.0...+5.0 cyl kuni 1.0.

Külasta kauplusi või osta mugavalt
meie e-poest: www.normanoptika.ee

Karja 7, Haapsalu, tel. 47 34 737
Avatud: E-R 10-18, L 10-16, P suletud

**norman
optika**
NÄGEMISE HEAKS

**Siin võiks
olla sinu
reklaam**

tel 473 7222
www.le.ee

AMTIMBER
ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtuslikku),
METSAMATERJALI.

Tel 507 9940
amtimber001@hotmail.com

1 kuud 8,60 eurot
2 kuud 17,20 eurot
3 kuud 22,00 eurot
4 kuud 29,30 eurot
5 kuud 36,60 eurot
6 kuud 43,90 eurot

7 kuud 51,20 eurot
8 kuud 58,60 eurot
9 kuud 65,90 eurot
10 kuud 73,20 eurot
11 kuud 80,50 eurot
12 kuud 87,80 eurot

LÄÄNE ELU
TELLIMISHINNAD

www.le.ee

tel 473 7222